

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „ 1/2 „ 1 „ 60 „
 „ 1/4 „ — 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „ 1/2 „ 3 „
 — — — —

Numeri singuratici se vând
 în Cluj cu 5 fileri, într'alte
 locuri cu 6 fileri.

RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE

se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă:
 fiecare cm. □ costă o
 dată 10 fil. de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

„RĂVAȘUL“
 CLUJ, KOLLESVÁY
 6. JÓKAI-UTCA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂBĂNU

Limba noastră.

Omul cel mai desvîrșit încă are scăderi, pe cari poate că vre-odată le bagă în samă, dar de foarte multe ori nu știe aproape nimic de ele. Nu a fost sfânt, — ori cât se se fi apropiat el de Dumnezeu, urmând pe Mântuitorul, care se nu fi avut momente de slăbiciune. Desvîrșire deplină aici pe pământ nu putem afla, ear ceea pe care o aflăm e rodul unei munci îndelungate, plină de sudori și de lacrimi, la capătul unui drum nespus de lung, ce scoboară în văi adânci și prăpastioase și urcă înălțimi amețitoare. Drumul acesta ni-l luminează lumina minții trezite de învățăturile sfinte, încălzitoare a legii noastre strămoșești, a legii lui Christos, păstrate cu sfințenie de blândul nostru neam în tot cursul timpului de când a ținut și ține îndelunga sa răbdare. Alte credințe — vechi ori noue — nu s'au adeverit și nu se adeveresc tari și bune, hotărîtoare și neînfricate în conducerea omului pe calea anevoioasă a virtuților, spre desvîrșirea la care țintim să ajungem aici pe pământ.

Credința creștină însă, cu învățăturile, cu legile sale, ce țin în frâu până și gândurile dulci-pecătoase, ce se strecurară senine se ne verse venin în suflet, cu legile sale la părere aspre, dar cari întăresc, înalță inimile, a făcut minuni cu sufletele omenești pe calea desvîrșirii.

De aici însă nu urmează, că pre-tutindenea unde e cunoscută învățătura Mântuitorului țintesc toți oamenii spre perfecțiune, spre desvîrșire. Greutățile

sunt mari, chiar sfinții la unele puncte s'au opri în loc. Dar nu toți suntem chemați să înaintăm atâta în desvîrșire ca oamenii ajutați în mod deosebit de Dumnezeu. Atâta însă se așteaptă dela unul fiește-care din noi, ca totuși să fim *adevărați* creștini, cu gândul, cu vorba, cu lucru. Sunt însă mulți, cari nici spre asta nu se nisuesc, și sunt unele momente când, pare că cu toții ne uităm ceea-ce suntem.

Ceea-ce băgăm de samă la oameni singuratici, aflăm și la popoare întregi. Popoare, cari își zic și sunt creștine, în unele momente, între anumite împrejurări, pare că își uită cu totul de înălțimea la care trebuie să stea un neam, și duși de gânduri nici în adevăr, dar mari în creerii înfierbântați ai lor, muncesc spre ruina domnii, pe care vreau s'o întărească. După cum unul orbit de patimă, pierde tot ce e omenesc în el, și lucrul ce-l săvîrșește e a animalului din om, tot așa și popoarele orbite de vre-o țintă rău aleasă, de vre-o țintă ce nu se unește cu fericirea tuturor celor ce țin greaua sarcină a unei țări pe umerii lor uluiți de povară, nu mai caută să vadă *adevărul* așa cum e, ci cum îl ved ele cu închipuirea lor bolnavă, din care se desprind în astfel de cazuri planurile celor mai mari fără-delegi, celea mai sfâșietoare trageri de păr a dreptății ce se ascunde în umbră, cu fața sfiită, cu buzele supte.

Dreptatea e fundamentul țărilor, țaria popoarelor. Simțământul treaz din conștiința noastră de a da fiește-căruia ce este a lui, se naște cu noi de odată, e o floare albă sămănată de însași

mâna sfântă a lui Dumnezeu în sufletele noastre. Simțământul acesta nu se întunecă ușor, glasul ce spune: »Am drept la ce e al meu« nu se uită. »Nu am drept la ce e a altuia«, încetă mai ușor, dar numai acolo, unde calea virtuților e de mult părăsită. Nu se mai aude glasul acesta al conștiinții acolo, unde e prea mare larmă, unde răgnesc prea tare patimile deslănțuite. Și e tot una: ori e vorbă de oameni singuratici ori de popoare întregi. Și totuși și unii și alții ar trebui să nu uite glasul acesta. Să nu-l uite pentru-că asta e călcarea în picioare a drepturilor născute cu noi, și e pălmuirea pe ulița mare a legii lui Christos, pe care zic că o țin.

Să nu-l uite glasul acesta, pentru-că e greutatea ce ține se nu atârne într'o parte sau alta limba cumpenei bune înțelegeri și fericirii, ce deopotrivă trebuie să o avem cu toții.

Noi Românii am fost așezați într'o cumpănă minunată în felul său. De când numai ne aducem aminte cu capul și cu istoria, și cu povestirile din bătrâni, tot noi am fost pricina de s'a clătit limba cumpenei bune înțelegeri dintre noi și cei ce au venit, ca să locuească cu noi, deși cumpăna atârna de fapt grea tot de cătră ei, iar partea noastră se ridică ușoară, dar totuși liniștită, știind că buna înțelegere nu noi am stricat'o.

Limba aceasta a cumpenei bune înțelegeri între noi popoarele nemaghiare din țară, și între Maghiari, mai ales dela 1868 încoace tot spre partea cea unguerească atârna. — Atacul cel din urmă, prin care ni-s'ar smulge școlile din mâinile noastre, școalele ridicate și

FOIȚA RĂVAȘULUI

Nunta Leniții...

Și totuși tu ești cea mai mult iubită, Lenițo! De ce s'a pus pe sufletul tău jalea? Nu plânge... Zimbește mai bine copil. Zimbetul tău de fecioară e mai senin, mai dulce, mai fermecător acum, ca ori când...

Și fermecătoare și de-o vrajă tainică și sfântă e plină ființa ta întreagă astăzi. Nu plânge, când atât de bine te prinde haina de mireasă și atât de frumos se așează pe fruntea-ți cuminte mirtul..

Nu plânge... Și nu-ți ascunde frumoșii tăi ochi negri în vâlm alb de mireasă. Și nu împleți jale în cununa dragostei și fericirii tale. Nu..., ci cu suris pe buze, te apropie de casa și altarul Domnului... pentru binecuvântare. Și credința tare joară lui D-zeu și mirelui tău iubit. — Și cucernic te roagă la maica Domnului, ca să-ți ajute a păzi credința, dragostea și pacea în suflet, — aceste flori fermecătoare, pe care cel ce le poartă nu mai moare... Lasă jalea și sărută înc'odată cu drag pragul casei părințești și-al copilăriei tale, unde ai țesut atâtea visuri pe vremuri...

»Mireasă, un mister îți spun din viață:
 Din flori și frunze verzi îți fă cunună!
 Uscate flori virtejul le adună...
 Și iarna le acopere cu gheață«...

Ascultă fecioară și nu mai plânge. Lacrima și așa n'are nici un rost astăzi, când îți zidești cuib dragostei și fericirii Tale.. Și dragostea e schinteie Dumnezeiască pe pământ, copilă... La căldura acestei schinteie norocul nostru răsare și înfloresc întocmai cum florile câmpului răsar și

înfloresc la căldura soarelui primăvara... Doamne! Ce putere mare și misterioasă mai are dragostea în lume!...

Și misterios ți-i și plânsul tău, copilă. Și taină și durere mare îți ascunde inima... Sărma ră inimă, ce tristă mai ești tu la despărțire, Zădarnic auzi vorbindu-se de dragoste, fericire și noroc, tu totuși suspini și plângi. E amară durerea despărțirii.

La despărțire par'că se duc și se prăbușesc toate plâsmuirile copilăriei și ale tinereții, urzite atât de frumos la sinul de mamă.

Și e greu să părăsești casa părințească fără nici o lacrimă...

Chiar și paserea încă isbucnește în jalnice ciripituri, când își părăsește cuibul și codrul, cari au ocrotit-o. —

Și jalnică ți-i vocea și pribeagă și tristă ți-i privirea astăzi Lenițo.

Lași și tu cuibul — vatra, — care te-a încălzit și crescut și ți-a dat aripi, ca să sbori departe... departe... spre zări mai senine și mai fermecătoare..., spre țara mândră și frumoasă a idealului de veci al omenirii: spre dragoste, căsnicie, fericire...

* *

Era cam spre sara zilei de 9 August...

În curtea domnului V. Podoabă, director executiv al băncii »Economul« din Cluj e o mișcare viuă și un public ales. Casa, ograda și poarta e decorată cu frunze de stejar...

Înainte curții aștepta un șireag mare de trăsuri, împodobite cu flori.

Era o zi de senină bucurie pentru două inimi.

Era nunta Domnișoarei Elena Pandrea cu Dl Antoniu Mandeal, secretar general al băncii »Transilvania«.

Rind pe rind soseau oaspeții și frații de miri cu buchetele lor elegante.

În urmă sosi și Venerabila matroană Ana Francu, nănașa mare, în căleasa-i proprie, trasă de doi roibi frumoși, decorați cu pantlice și flori.

Din căleasa nașei se dă jos și un erudit preot, Reverendisimul Gavrilă Pop, canonic în Blaj, care avea se îndeplinească funcția frumoasă de nănaș mare.

Și plecăm spre biserică.

În pragul casei cortelul de nuntă se oprește încă odată., ca să se deprindă obiceiul frumos de a lua nașul rămas bun în numele miresei dela părinți..

— Vorbit la dorința și din însărcinarea nașului — tânărul Dr. Ion Giurgiu, adresând cuvinte de mulțămire cătră mama miresei, veduva Zinca Pandrea, care-i un model de mamă..

Pe strade străinii priveau curioși la nuntașii Români. Priviau și admirau mai ales mândrele costume seliștenești ale Româncuțelor noastre.

Și era frumos și interesant cortelul de trăsuri.

În frunte mergea nănașa cu mirele. După ei urmară surorile de mireasă: D-șoara Valeria Roșescu cu Dr. Victor Poruțiu; D-șoara Veturia Podoabă cu Dr. Ior. Giurgiu; D-șoara Volumnia Podoabă cu Dr. Liviu Pandrea; D-șoara Virginia Podoabă cu Dr. Constantin Ignea.

În mijloc erau luați oaspeții și rudele.

În trăsura cea din urmă, dar și cea mai bogat decorată cu flori, era mireasa cu nașul.

În biserică lume multă românească.

Protopopul Tului Roșescu rostește o alocuție potrivită mirilor și apoi începe cu glas înalt ac-tul măreț al cununiei.

* *

Razele soarelui în asfințire se învăluiau cu lumina slăbită a făcliilor sfinte din altar și dă-

susținute cu greutate, de cari ei nu știu să-și dea sama, e menit să plece de tot în spre ei limba acestor blăstamate cumpene, cari apoi nu vor mai fi de nici un folos, ci vor trebui arse cu limba lor turburătoare de pace cu tot.

Judecă și știu de acum străinii, și vor ști peste câteva zeci de ani chiar ei, cine au fost adevărații turburători ai păcii dintre locuitorii acestei țări. Nu putem însă să nu ne dăm noi bine seama, că ceea-ce se face acum în po-triva școlilor noastre și a țării întregi e o *nedreptate strigătoare la ceriu*, care-și va avea urmările, ce *necesar* vor fi, urmările rele chiar și pentru cei ce au pus-o la cale. Când instrucția noastră și așa cu foarte multe scăderi, se va mărgini numai acolo, ca băeții nemaghiari să știe ungurește, atunci putem face cruce peste cultura, ce ni-se pregătește. Și nu se va putea estinde atâta la alte obiecte instrucția, căci unui băiat român nu 6 ani, într'un sat românesc, ci 26 nu-i vor fi de ajuns ca să știe ungurește, chiar când și-ar da nu știu ce silințe.

Limba noastră le-a fost străinilor totdeauna spin în ochi, nu masselor popoarelor, talpei țării, țărănimea e de o viață mai adâncă, e mai cuminte pre-tutindenea, ci celor ce-și zic conducători. Ce au fost făcut în România Grecii cu limba noastră, în timpul cât a ținut dom-nia lor, a Fanarioților. Cei din Basara-bia, Bucovina, Macedonia, și noi, cei de aici dela noi de-acasă, cei ce ne ți-nem încă la vatra neamului nostru, câte avem să înghițim încă și acum.

Bine și frumos au zis metropoliții nostri cu ocaziunea anchetei: Nu ne temem limba... Nu ne temem națiunea. — De ce ne-am și teme! Temerea e semnul cel mai neîndoișor a slăbiciunii. Cei, căror li-e frică, se simt slabi, fără sprigin. Cei ce iau mereu măsuri de atac, — cari noauă nu ne pot face ni-mica, arată că se tem de noi, că sunt mai slabi ca noi în ce privește trăinicia ca neam. Firește, noi ne-am învertoșat mai tare, căci ne bătură mai multe fur-tuni. Nu avem de ce ne teme, azi când știm ce suntem, ce plătim, ce prețuim, dar ne doare inima, când vedem atâtea puteri risipite în zădar, atâta muncă pusă deajaba, care ar putea fi întoarsă

spre binele tuturor, celor ce trăim la olaltă. Nu avem de ce ne teme, dar, spunând adevărul, *începe să ne fie milă de noi*, de soartea, de *nedreptățile*, ce ni se fac. Cum nu, când după atâta zdroabă și trudă, după atâtea jertfe, din micile case ascunse în pământ am ajuns la școli de piatră, din dieci bătrâni am ajuns la învățători cvalificați, când după atâta muncă vine un ministru cu o ceată de șoviniști și ne spune: Țintelor noastre nu corăspund școlile, das-călii vostri. Noi vedem ce voiți voi, ce ați făcut până acuma, aceasta nu e nimic. Vom dispune de aici încolo *noi* de creșterea, de luminarea copiilor vos-tri așa cum cer azi interesele de stat maghiar.

Lucrați numai așa cum vă tae ca-pul. Noi, de nu vom putea altcum, vom mai răbda încă. Ar trebui să știți și voi că limba noastră atunci e mai frumoasă, când povestește durerile și suferințele încercatului nostru neam, că doinele noastre atunci sunt mai limpezi, — și totuși turburătoare de suflet, — când se tângue în ele năcazurile noastre multe și mari, — iar noi ținem să lăsăm ur-mașilor nostri o limbă aleasă și nobilă, și doine trăgănite și alinătoare. Nădej-dea nu li-o lăsăm noi urmașilor. Nădej-dea 'n vremi mai bune, și tăria de su-ferit o dă Dumnezeu, sus din ceriul țăriilor albastre, El, Împăratul, El, stă-pânitorul, Răsbunătorul. cumplit al ne-dreptăților. *Alfius.*

Răsboiu alcoolismului!

(Continuare.)

La noi, Românii, strigătul de răsboiu împo-triva alcoolismului s'a auzit de mult, însă n'a strins sub steagul *pașinilor*, cari erau conștii de însemnătatea primejdiei, feciori cari se se lupte. Strigătul a sunat în pustiu, iar nepăsarea obștească a stins și însuflețirea din inimile conducătorilor. — Încă prin anul 1848 mai mulți bărbați din Blaj s'au sfătuit și au scris despre alcoolism și urmările lui. După un an, în 1847, mai mulți români din Brașov au înființat o societate, în care membrii se obligau, că nu vor bea nici un fel de vinars. Apoi au mai scris și alții și de atâtea ori s'a vorbit frumos și cu temei despre acest rău. Încercatu-sau în unele locuri se în-ființeze societăți de cumpătare. Resultatul este,

Profesorul Dr. Constantin Pavel adresează cuvinte alese preotului cununător, Reverendisimului T. Roșiescu. Stefan Roșian mai închină în onoarea preotului Iosif Onciu, al cărui umor fin și vesel e de neprețuit în convenirile și pe-trecerile noastre.

Studentul în drept, Coriolan Podoabă, ridi-că un toast scurt, dar draguț, în onoarea oas-peților. Și draguț și din cale afară mișcător a fost mai ales toastul stăpânului casei, al Dlui V. Podoabă, care din suflet și la suflet ne vorbea. Și c'o lacrimă în ochi își sfârși povestea sa...

Dr. Ion Giurgiu — arată într'o cuvântare însemnătatea zilei, — și apoi dă cetire multelor telegrame și scrisori de felicitare, ce servesc drept barometru de simpatie al mirilor...

Și începurăm hora lin și frumos și veseli...

Și veseli erau chiar și bătrânii la nunta Leniții. Și de farmecul dragostei și a veseliei era plină casa întregă... Și e atât de bine și frumos, când casa-i casă și dragostea-i dragoste și veselia casei e sinceră și românească!...

Și o veselie sinceră românească puteai ceti pe fețele tuturor... Până și bătrânii chiuieau și se întreceau la joc... Așa sunt bătrânii... Cu greu îi pornești, dar dacă-s porniți odată, cu greu îi mai oprești. Și bătrânii nostri nici a doua zi nu s'au oprit. Așa de tare se înfierbentară și îndrăgostiră în horă!...

Și cum nu, când așa de rar vezi horă și nuntă românească pe la orașele noastre! Secetă mare pretutindeni! Secetă mare în câmpiile și moravurile noastre... »Și fără căsătorie și moș-tenire — zice filosoful italian G. Vico — ome-nirea ar însălbătăci și peri...«

că mai mult se be acum ca înainte, pentru că con-ducătorii, în mare parte n'au fost statornici și in-suflețirea lor a fost foc artificial, care nu arde, nu nimicește ci se înalță cu mare iuțală, pentru ca să se stingă atunci, când e mai frumos.

Poporului i-s'au dat sfaturi, dar putem zice, că nimenea nu s'a îngrijit, ca acelea se prindă rădăcini afunde în relațiunile lui de viață, să-i îndrepte starea economică și să-i îmbunătățească starea morală și intelectuală. A fost părăsit, lăsat de sine, pentru-ce dragostea și alipirea lui față de lucrurile sfătuite rar au fost statornice și nesta-tornică i-a fost dragostea și față de aceia, cari s'au încercat, se facă a se crede, că ei sunt pre-tinii lui. De aici vine, că poporul însuflețit pentru un lucru bun, azi cântă osana celui ce se pune în frunte, ca să-l povățuiască, iar ca mâne, părăsit fiind, îi strigă: *restignește-l*. De aici vine, că toate scrierile și toate vorbirile, ori cât de miezoase, frumoase și dulci au fost, n'au fost leac pe rană, ci uleu pe focul, ce pustiește zi de zi tot mai mult.

Dar vremea e se facem Domnului și poporului fie care în cercul său de lucrare. Vremea e se delăturăm din inimile noastre nepăsarea dure-roasă, ce o are acela, care, încremenit fiind, vede, că grindina ori un foc îi nimicește tot avu-tul său.

Prealumiții nostri Archierei, cari din dra-goste față de poporul român și din dorul de a-l vede trăind în bine și virtuți au arătat în mai multe rânduri, primejdia alcoolismului și au lăsat preoțimei, ca se lupte împotriva lui cu cuvântul și pilda, să se milostivească a controla prin or-ganele ce le stau la dispoziție, că întru cât se duc în deplinire sfaturile părințești și poruncile, ce le-au dat. Porunca dată să se și împlinescă, căci nu poate fi nimic așa păgubitor pentru un organism ca atunci, când nu-i armonie în lucrare, când nu-i respect și simțământ de datorință față de poruncile mai marilor. Milostivească-se prea-lumiții nostri Archierei, se poruncească preoțimei a-le trimite date despre beutura, ce se cosumă în comne și despre urmările ei morali și mate-riale, cum și rapoarte despre rezultatele împlinirii ordinelor date. Mi lostivească-se a interzice, sub pedeapsă, preoților de a participa la pomeni, unde va fi servită beutura cum și de a cerceta crișmele.

Preoții nostri, care sunt între popor, pe care îl cunosc și-l pot cunoaște, vâzând, cum alcoho-lismul e pricina cel puțin în 70 casuri de oamenii nu cercetează biserica, trăesc fără de nici o șfială în fărădelegi, injură, se bat, omoară și făptuiesc alte fărădelegi; preoții, cari zilnic esperiază să-răcirea și înglodarea în datorii a poporului; ei, cari ved atâtea băieți părăsiți și prăpădiți tru-pește și sufletește pentru necumpetul părinților; ei, cari aud despre atâtea certe familiari, fiind-că au chemarea sfântă de părinți sufletești: lucre din toate puterile, cu toții: uniți și neuniți, ca se înrădăcineze în inima poporului vertyțile cele frumoase ale cumpetului, abstenenții și cru-țării. Lumineze poporul despre influințele desas-troase ale alcoolului și despre răutatea datinelor de a bea la înmormântări, la facerea târgurilor etc. Nu meargă nici unul la mese, fie din ori-ce prilej, unde va fi beutura. Arete în faptă, că sunt convinși de ceea ce învață și trebuie să propovăduiască. Sbiciuiască patima aceasta nu numai în biserică, ci folosească toată ocaziunea, ca se sădească în inima poporului greață și oroare față de alcool. Înființeze so-coietăți de cumpătare, în cari oamenii: bărbații și femeile să se lege, că nu vor bea nimic, or că nu vor bea nici când în crișme, nici se vor aduna pe la casele unora și altora, ca se bee, că nu vor da vinars la lucrători, nici la privegheri și pomeni, la vinderi și cumpărări.

(Va urma).

RUGARE. Mult stimații Abonenți ai „Răvașului“, cari sunt în restanță, sunt rugați, se binevoliască a-și achita cât mai îngrabă prețul abonamentului.

Jon.

deau un decor fermecător și misterios bisericei și mirilor. E mister și taină doar și căsătoria și dragostea în lume.

Da... da... Dragostea e candela cea nestinsă și misterioasă în sanctuarul familiei și a fericirii. Și familia e zidul acela puternic, de care ori ce val dușmănesc se prăbușește și pier. Și periv-or toți dușmanii, cari vor cuteza să dărime cu mâni sacrilege familia, — temelia sfântă a dra-gostei de neam, de țară și de D-zeu.

*

La casa ospitală a directorului V. Podoabă s'a dat o cină mare și bogată în onoarea mirilor. În decursul mesei a cântat musica lui Pon-grácz așa de duios și dulce, de-ți lua gândul și te transporta în lumea senină a basmelor și a amintirilor dulci...

S'au rostit și cuvântări frumoase la masă.

Fiește-care vorbitor își împodobea povestea într'o haină, — limbă, — draguță românească, de-ți vinea să-o tot ascuți.

E mare vraja cuvântului dulce... El îți răs-colește simțiri ascunse în piept.

La cea dintâie butelie de șampanie se ridică nașul, canonicul Gavrilă Pop și închină emoționat în sănătatea mirilor. Protopopul T. Roșescu în-chină în onoarea nănașei și a nașului mare. Părintele Stefan Roșian vorbește adănc mișcat cătră părinții mirilor. Secretarul de finanțe, Vasile Toșa închină într'o vorbire înflorită pentru su-rorile de mirese și frații de miri. Le leagă la inimă ca pildă bună să ie în viitor și să nu se înfrice de cununa dragostei.

Iosif Onciu, inteligentul preot din Iclodul-mare, vorbește frumos și c'o eleganță rară în onoarea directorului Vas. Podoabă. Li lăuda inima românească, generositatea și ospitalitatea.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

În săptămâna din urmă s'au făcut la fondul bisericii noue din Cluj următoarele contribuiri: 159. Dna Dochia Corpodean m. Blet din Cluj, 20 cor.

160. Dr. E. Dăianu, protopop în Cluj, 28 cor. — La oaltă 48 cor.

— **Ziua nașterii Împăratului și regelui nostru**, — în care a împlinit al 74-lea an al vieții Sale — a fost sărbătorită și în estan la 18 August n. în toată țeara. La Cluj în preșară, s'au iluminat ferestrele, dar nu așa mult, ca de altădată; în schimb însă proprietarii caselor au contribuit din acest fericit prilej pentru fondul săracilor. În 18 dimineața, miliția a dat 24 salve de tunuri și muzica a cutierat stradele cântând; la 9 oare s'a făcut slujbă românească în fortăreața Fellegvár, celebrând P. O. D. Demetriu Pop, protopop militar.

— **În Senimarul din Blaj** se va înființa de nou postul de spiritual al teologilor. La acest post va fi denumit, cum aflăm cu bucurie, dl Stefan Roșian, cooperador în Cluj, harnicul nostru colaborator.

Adunarea »Asociațiunii«. Primum următoarea Convocare: În sensul ȘȘ-lor 23 și 26 din statute membrii »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se convoacă în Adunare generală ordinară la Timișoara pe zilele 21 și 22 Septembrie st. n. 1904. Programul adunării este: Ședința I. Mercuri la 21 Septembrie st. n. 1904, la oarele 11 a. m. Ordinea de zi: 1. Deschiderea adunării generale. 2. Inscrierea delegaților prezenți. 3. Raportul general al comitetului central. 4. Alegerea comisiunilor: a) pentru examinarea raportului general; b) pentru cenzurarea încheierii conturilor anului 1903 și a proiectului de buget pentru anul 1905; c) pentru inscrierea membrilor. 5. Presentarea propunerilor eventuale. La oarele 5 după amiază ședința festivă a secțiunilor științifice-literare. — Ședința II. Joi la 22 Septembrie st. n. 1904, la oarele 10 a. m. Ordinea de zi: 1. Raportul comisiunilor. 2. Alegerea comitetului central și a funcționarilor Asociațiunii. 3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1905. 4. Dispozițiuni pentru verificarea procesului verbal. 5. Încheierea adunării generale. Se observă, că eventualele propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, Strada Morii Nr. 8), cu 8 zile înainte de adunarea generală. Sibiu, din ședința comitetului central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută la 28 Iulie 1904. Iosif St. Șuluțu m. p., vicepresident. Dr. C. Diaconovich m. p., primsecretar.

— **Cununii**. D-șoara Eugenia Bitea, fida preotului gr.-cat. din Cut și dl Ioan Irimieș, teol. abs. din Cluj (Mănăstur) anunță cununia lor, ce se va celebra în 4 Septembrie n. a. c., la 3 oare p. m., în biserica gr.-cat. din Cut.

— **Dl Dumitru Duma și d-șoara Elisabeta Găbudean** își vor serba cununia la 28 August n. 1904 în bis. gr.-cat. din Filea-de-jos.

— **D-șoara Mărioara Mureșan**, din Chimitelnic-de-Câmpie, și dl Francisc Boțian, teol. abs. din Bărbant, se vor cununa la 28 Aug. n. în biserica gr.-cat. din Chimitelnic.

— **Consistorul din Blaj**, în șed. plenară din 15 Aug. a primit la teologie 16 tineri cu maturitate, dintre cari unul Ioan Coltor, din Blaj, e destinat pentru Roma, ear unul, Al. Borza, din A.-Iulia, pentru Budapesta.

— **A repausat** în Nădășel mama dlui secretar fin. Vasile Toșa, în etate de 71 ani. În mormântarea va fi în 19 August n. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată.

— **La universitatea din Cluj** au fost înscrși pe semestrul al II-lea al anului școlastic 1903/904 1855. Anume la facultatea iuridică 1295; la medicină 118; la filosofie 253; la matematică și științele naturale 125; la farmacologie 64.

După religione au fost 681 rom.-cat.; 121 gr.-cat.; 99 gr.-or., 149 luterani; 457 ev.-ref.; 76 unitari și 272 jidovi.

— **Hymen**. D-șoara Cornelia Dobrescu din Sebeșul-săsesc și Dr. Camil V. Veltian, din Cut, — fidați.

— **Bucurie în familia Țarului**. Țarul Muscalilor, Nicolae, în mijlocul grijiilor pentru soartea războiului dintre armata lui, și cea japoneză, care a pricinuit și pricinuieste pierderi mari în oștirile rusești, în 12 I. c. a avut adevărată bucurie. Soția sa, Alexandra Feodorowna, a născut un băiat, care se va cheama Alexis și va fi moștenitorul tronului. Acesta e al cincelea copil al Țarului, dar întâiul fecior.

Nașterea lui Alexis a pricinuit mult bine poporului muscălesc întru cât tatăl său a șters pedepsele trupești, a deschis ușile temnițelor pen-

tru mai mulți prinsoneri politici și a îndrumat guvernul, ca să îmbunătățească soartea poporului.

— **Masa studenților universitari în Cluj**. În speranța, că On. public românesc nu își va subtrage marinosul seu ajutoriu pentru tinerii universitari din Cluj nici în anul școlastic ce se va începe în luna viitoare, direcțiunea inst. de cred. »Economul« avisează pe toți acei tineri universitari, cari doresc a fi primiți la acea masă, ca să-și înainteze până la 10 Sept. st. n. cererile lor instruite: cu atestat școlar (ori Indice) și cu atestat de paupertate și se declare, dacă peste tot anul școl. rămân cu locuința în Cluj sau numai un anumit timp. E de dorit că și până atunci tinerimea univers. să facă propagandă în interesul acestei instituțiuni — căci numai cu ajutoarele ce se vor căpăta din afară se vor putea primi în număr mai mare la masă, cea-ce e foarte de lipsă în timpul acesta critic pentru susținere. Masa se va deschide în 15 Sept.

Direcțiunea inst. »Economul«.

Focuri. Sunt înspăimântătoare daunele pricinuite de zălățele și multele focuri, ce pustiesc în toate părțile. În țara noastră mai ales în părțile ungurene bântuie tare multe focuri, cari nimicesc păduri, cîntirime, case și alte edificii și în două locuri s'a aprins și pământul. Mai duros este, că mulți ajung la sapă de lemn pentru negrija fumătorilor cu țigara și pipa, pentru-ce în multe comune au adus hotărârea înțeleaptă, ca să nu fumeze nime pe afară. — În apropierea Clujului au ars în Chintău 4 case, în Sotelec 28, în Fizeș 8 și în Jimborul-mare o moară mare. În Gyöngyös au ars în 17 I. c. 500 case și seara încă nu era potolit focul. În Dej a ars edificiul de postă și telegraf.

— **Tinerimea română din Turda** și jur va aranja petrecere de vară, Duminică în 28 Aug. n. 1904, în sala hotelului »Europa« din Turda. Începutul la 8 ore seara. Venitul curat este destinat pentru biserica din Turda-veche.

— **Reuniunea învățătorilor români** dela școlile populare confesionale ortodoxe din propopiatele: Arad, Chișineu, Șiria, Boroșineu, Buteni, Radna și Hălmașiu va ține adunarea generală a XIV-a în Șiria (Világos) Luni și Marți după Sfta Măria-mare la 16/29 și 17/30 August a. c.

— **28.000 cor. pentru bibliotecile populare**. Ministrul Berzeviczy a dat pentru înființarea alor 50 bibliotecii populare 28.000 cor. Suntem curioși, că dl Ministru, care nu de mult se lauda, că nu voiește stîrpierea culturii naționalității, cât va da din banii aceștia publici și pentru cultura naționalităților nemaghiare?

— **Mort în beție la pomeană**. În Bonțida trăsnițul a omorât o fată. La pomeana repozatei s'au strins sătenii ca de obicei după înmormântări și au mâncat și beut. Unul atâta a beut, până ce a căzut mort spre spaima celor de față. — Oare când va răsi poporul nostru datinele, cari nu numai că sunt costisitoare, ci și păcătoase!

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **»Ierarchia Românilor din Ardeal și Ungaria«** de Dr. Augustin Bunea, Blaj, Tipogr. Semin. archidiececan. Format 8° 314 pag.

Este cea mai nouă scriere a harnicului istoriograf, canonic Dr. Bunea, care astăzi este fără îndoială, cel mai orientat cercetător și cel mai productiv scriitor istoric la noi în Ardeal. Scrierea este în formă polemică, scrisă cu vervă și visiciune proprie scrierilor de acest fel. Însă și obiectul polemicii este o carte scrisă de dl T. V. Păcățan, care se pare că timpul petrecut în temnița din Seghedin l'a folosit pentru a se încerca să combată pe dl Dr. Bunea și scrierile sale istorice. Nu cunoaștem, — că nu mi-s'a trimis — cartea d-lui Păcățan: »Istoriografi vechi, istoriografi noi — studiu critic în chestia vechei metropolii ortodoxe române — dar din adevăratul »studiu critic« al d-lui canonic Dr. Bunea vedem, că dl Păcățan departe de a fi reușit să combată pe autorul noiei orientări în istoria noastră bisericească, a dovedit numai, că nu se pricepe absolut de loc la istoriografie, și s'a învrednicit, ca dl Dr. Bunea, să-i strige cu dl Jorga în conglăsuire, »sutor »ne ultra crepidam«, sau pe românește, nu te amesteca la ce nu te pricepi!

În firul acestei critice, — când mai calm, când mai indignat — cu tot dreptul indignat — dl Dr. Bunea pune în nouă lumină chestia »vechii metropolii« a Belgradului, stabilind intemeierea ei sub Mihaiu Viteazul, și ne arată până în cele mai îndepărtate veacuri adevărul istoric asupra ierarchiei românești.

Pe lângă aceasta perspectivă mare istorică — scrisă cu un mare și nou aparat de dovezi și documente dl P. — ținta polemicii — apare un adevărat piticuț în istoriografie; și dl Dr. Bunea nu esitează a-l arăta ignorant și — răutacios. În legătură și celelalte scrieri a-le d-lui P. se reduc la nimic, în deosebi »Cartea de aur«, cea cu »strălucit« nume, este numită »carte de foarfecă«, fără nici o valoare.

Abstrăgînd de la aceasta parte, interesantă în felul seu, dl Dr. Bunea ne dă și în scrierea aceasta — al

5-lea volum între operele mai mari a-le D-Sale — o mulțime de descoperiri și documente noue. Relevăm un document important de sub Mihaiu Viteazul, 1600, despre episcopia Vadului, comunicat d-lui canonic de aici din Cluj prin dl protop. Dr. Dăianu, — din bunăvoința unui harnic scrutațor, care desigur va face și alte servicii istoriografiei române, — și documentele din cari se ved urmele unei episcopii efemere — vlădica român și protestant — în Lancrem (lângă Sebeșul-săsesc).

Cum am spus nu cunoaștem de-adreptul cartea d-lui Păcățan, dar ori cât de greșită ar fi, i-se iartă mult pentru faptul, că a dat prilej d-lui Dr. Bunea să mai scoată la iveală și acest volum prețios.

Recomandăm tuturor Românilor — mai ales preoților — cartea aceasta a d-lui Dr. Bunea, care costă 3 coroane. Tot așa așteptăm să o recomandăm și aceia cari — printr'o curioasă logică — arătau defectele foarte multe ale cărții d-lui Păcățan, dar o recomandăm cu căldură spre cetire.

— **Regule ortografice**. »Academia română« în sesiunea trecută a stabilit regulile pentru scrierea românească și le-a publicat sub titlul de mai sus, la cari a adaus și un dicționar ortografic, în cari s'au adunat cuvintele, asupra scrierii cărora ar putea fi îndoială. Broșura a apărut în institutul de arte grafice »Carol Göbl« din București și costă 10 bani.

— **Anuarul VII. al »Societății pentru fond de teatru român«**. Sub titlul acesta a publicat comitetul fondului de teatru român o dare de seamă amănunțită despre lucrările acestei instituțiuni pe 1902—1903. Anuarul are 5 părți. În partea I. cuprinde: Discursul de deschidere al preș. Iosif Vulcan, ținut în Sebeșul-săsesc, în 1903, »Teatru național la noi«, de Dr. V. Branice, »Tata-moșu«, de Vir. Onițiu; »Nica, vestitul lăutar dela Lugoj«, de Dr. Tib. Bredicean și »Mișcarea teatrală la noi în 1903«, de Dr. I. Blaga. Partea II. cuprinde rapoarte și procese verbali. În partea III. e raportul despre sărbările din Sebeșul-săsesc, în a IV. lista membrilor, iar în a V-a consemnarea comunelor, unde s'a jucat teatru în 1903. Societatea numără 97 membrii fondatori (65 vii, 32 morți), 86 membrii pe viață ordinari (58 vii, 28 morți), 29 membrii ordinari, și 53 membrii ajutători pe 1903/904. În 1903 s'au dat 179 serate teatrale în 117 comune. Avera societății în 30 Iunie 1903 a fost 331,309 cor. 47 fil.

— **Raze de lună**. Sub titlul acesta a publicat pe 186 pag. Dl Vasile E. Moldovan în »Tipografia nouă« din Orăștie 20 scrieri ușoare și draguțe. Prețul e 1 cor. 50 fil. Pentru-ce a publicat Dl Moldovan scrierile acestea? Insuși ne spune: »Știu — zice D-Sa în apela lansat —, că sum închis hermetice în pușcăriă maghiară și deoare-ce n'am obiceiul să cerșesc, iar din aier nu pot trăi, m'am luat după zicală: »Ajută-te însuși, atunci și D-zeu te ajută!« și am tipărit cartea aceasta«.

— **Ediția a doua din »Cartea Durerii«** de Episcopul Bougoud, tradusă de Iac. A. Nicolescu, tipărită frumos în noua tipografie românească, »Carmen« din Cluj. Cartea aceasta plină de mângăieri, recomandată cu căldură și de P. Ven. Consistor din Blaj, se estinde pe 232 pag. și costă, broșurată 1 cor. 50 fil.; ear legată foarte frumos în pânză: 2 cor. 50 fil. Se poate căpăta și la administrația Răvașului (Jokai-u. 6).

Posta Redacțiunii.

D-lui Ioan Selagian în Petrány. Te rugăm să ne dai deslușiri, că în 13 Aug. a. c. pentru-ce ori pentru cine ai trimis suma de 3 cor. 20 fil., după-ce D-Ta în 23 Ianuarie a. c. ne-ai trimis abonamentul »Răvașului« pe întreg anul curent? — Salutare!

„**Patriota**“. Ce se amână nu rămâne. Un clișeu e deja gata și va apăre în curând. Dl Dr. D. a lipsit din Cluj până deunăzi.

Reghin. Știrea despre deținerea d-lui T. A. Bogdan din Bistrița, și confiscarea cărții sale, cu legendele despre Stefan-cel-Mare ni-a sosit prea târziu pentru numărul trecut, fiindcă a fost adresată unei persoane, — care lipsia din Cluj — și nu redacției.

Fetiță sau Băiat

să primește ca învățacel

la

Librăria lui Erich Fabritius

în Cluj

Piața Regelui Matia Nr. 32.

737—1128 număr.
1904. végrh.

Arverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1904. évi 4801 számú végzése következtében Dr. Francu Ámos és Dr. Asztalos János ügyvéd által képviselt a székesfehérvári kölcsönös segélyző egylet és »Economul« pénztintzet javára Amánt Béla és társai ellen ⁴⁶³/₉₀₀ kor. s jár. erejéig 1904. évi július hó ²³/₄-n foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 1690 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1904-ik év V. I. 716/2 és 859/2 számú végzése folytán ⁴⁶³/₉₀₀ kor. tőkekövetelés ennek 1903. évi február hó 15. napjától járó 6% kamatai, ¹/₃% váltó-díj és eddig összesen 220 kor. 40 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt; Farkas-utca 8 sz. a. leendő eszközésre 1904. évi augusztus hó 26-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §. értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverező ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1904. évi aug. hó 12 napján.

K. Csoma Imre s. k.
kir. bir. végrh.

813 szám.
1904. végrh.

Arverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1904. évi 4513 számú végzése következtében Dr. Francu Ámos ügyvéd által képviselt »Economul« pénztintzet javára öz. Steti Geróné és társai ellen 250 kor. s jár. erejéig 1904. évi május hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 714 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1904-ik év V. II. 570/2 számú végzése folytán 250 kor. tőkekövetelés ennek 1903. évi október hó 13 napjától járó 6% kamatai, ¹/₃% váltó-díj és eddig összesen 49 kor. 66 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt Ferencz József-út 14 sz. a. leendő eszközlésére 1904. évi augusztus hó 26-ik napjának délutáni 5 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverező ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvár 1904. évi augusztus hó 12 napján.

K. Csoma Imre s. k.
kir. bir. végrh.

La Administrația »Révașului«

(Cluj, Jókai-utca 6.)

se mai află de vânzare următoarele cărți:

1. „Castelul din carpați“ de Jules Verne, trad. în românește de V. Onișor, ed. Dr. E. Dăianu. Cu multimi de chipuri. Prețul 1 cor. 60 fil.
2. „Mama Sfântului Augustin“ de Episcopul Em. Bongaud, trad. de Salba, ed. Dr. E. Dăianu. Frumos legată în pânză 4 cor. Broșurată 3 cor.
3. „Suplex Libellus Valachorum“. Latinește și românește, trad. de Dr. E. Dăianu. Prețul 1 cor.

Din „Cărțile Săteanului Român“

au apărut:

- Nr. 1. „Schite din popor“ de George Stoica, prețul 10 fil.
- Nr. 2. „Pecatele noastre“, de Petru Suci, prețul 15 fileri.

Pentru sezonul de primăvară și vară recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

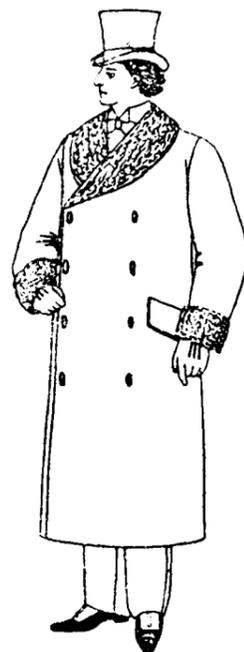
Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de primăvară și vară.
Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).
Pardesiuri de primăvară.
Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).
Căputuri economice, cuptușite cu stofă.
Haine negre de salon și frac.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provincă ca măsură e destul a trimite o haină veche.

21 (29—)

— La o familie română în Cluj se primesc doi băieți sau două fetițe în cuartir și vipt pe lângă condițiuni favorabile.
Informațiuni se dă la tipografia „Carmen“ (Str. Ferencz-József-út 58).

803 număr.
1904. végrh.

Arverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1901. évi 2842 számú végzése következtében Dr. Francu Ámos ügyvéd által képviselt »Economul« pénztintzet javára Pap Jenő és társai ellen 400 kor. s jár. erejéig 1901. évi okt. hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 1220 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbírósa 1904-ik év V. II. 1653/1 számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés ennek 1900. évi hó napjától járó % kamatai, ¹/₃% váltó-díj és a bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt; Kört-útca 33 sz. a. leendő eszközlésre 1904. évi augusztus hó 26-ik napjának délelőtt ¹/₂10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverező ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt 1904. évi aug. hó 12 napján.

K. Csoma Imre s. k.
kir. bir. végrh.

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașini de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj—Kolozsvár (lângă podul Someșului.)

Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mechanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite colori, în baia și cuptoriul propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandează provocându-se la aceasta foaie asigură oare care % bisericeii române celei noue din Cluj! — 44 (15—)

Cine suferă de **Epilepsie** și stări nervoase, se ceară (nevoie) sgârșiri și stări nervoase, se ceară broșura despre Epilepsie, care se trimite gratis și franco dela »Privil. Schwanen Apotheke,« Frankfurt a. Main. 18—52.

Pentru 5 coroane trimit 4¹/₂ chlgr. (cam 50 bucăți, puțin atinse,) de

săpun fin de toaletă,

bine ales din săpun de rose, crini, lapte, scumpie, violele, rezedă, jasmîn și lacrimioare. Trimițând banii înainte ori cu rambursă spedează casa centrală de mărfuri **Scheffer D. Sándor** Budapest, VIII. Bezerédi-utca 3. număr. (37) 17—24.

„THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual	Avere proprie
Cor.: 32,000,000	Cor.: 260,000,000
Dividende solvite	Despăgubiri de viață
Cor.: 170,000,000	Cor.: 520,000,000

Agentura generală pentru Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kosuth-Lajos nr. 4. în palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:
Edimburg. (Anglia.)

51—

La administrația „Révașului“ se află:

„Visuri trecute“ de Al. Ciura.
Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

„Cântece“ de Emil Sabo.
Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto.

Tipografia

»CARMEN«

PETRU P. BARIȚIU

CLUJ

Ferencz József-út 58 sz.

Primește tot felul de lucrări, ce cad în branșa acestei măestrii, executându-le cât se poate de cu gust, în stilul cel mai modern și cu prețuri moderate.

Comande se primesc și la Librăria D-lui **Erich Fabritius** din Cluj (Piața Regelui Matia nr. 32.)

Ca prima tipografie românească în acest comitat, se roagă de binevoitorul sprijin al celorlalte institute românești, precum și al privaților.